

Základní škola Lanškroun, náměstí Aloise Jiráska 139, okr. Ústí nad Orlicí

ZŠ

AJ

OBSAH:

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika školní družiny
3. Obsah a cíle výchovy
4. Cíle ŠVP školní družiny
5. Formy vzdělávání
6. Podmínky přijímání, průběh vzdělávání a ukončování vzdělávání ve školní družině
7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
8. Klíčové kompetence
9. Podmínky BOZP
10. Metody a formy činností
11. Časový plán

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Oficiální název ŠVP:

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Předkladatel:

Název školy:

Základní škola, Lanškroun,
náměstí Aloise Jiráska 139, okr. Ústí nad Orlicí

Adresa školy:

nám. Al. Jiráska 139,
563 01 LANŠKROUN

Umístění družiny:

nám. J. M. Marků 80
563 01 LANŠKROUN

Jméno ředitelky:

Mgr. Monika DUŠKOVÁ

Jméno učitelky pověřené vedením ŠD:

Mgr. Dagmar VICENCOVÁ

Kontakty:

+420 467 771 391 – ředitelna školy
+420 467 771 394 – sborovna školy 1. stupeň
+420 467 771 395 – školní družina
web: www.zsaj.cz
e-mail: reditelka@zsaj.cz

Zařazení do sítě škol: 25. 3.1996

IZO: 102 642 796

IZO ředitelství školy: 600 104 737

REDIZO: 600104737

IČO: 61234001

Platnost dokumentu od: 1. 9.2007

Aktualizováno 25.4.2022

Podpis ředitele školy:

Razítko školy:

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY (ŠD)

Školní družina využívá od 1. září 2007 prostory, které se nacházejí přímo v budově ZŠ na nám. J. M. Marků. Pět oddělení školní družiny je umístěno ve stálých prostorách, které nevyhovují zcela prostorově. Tato oddělení jsou vybavena nábytkem a hračkami, školní družina č. 4. oddělení je ve třídě.

V prostorách je také Školní jídelna s výdejnou obědů.

Vstupní prostory, šatny a sociální zařízení má školní družina společné se školou.

Školní družina využívá ke své činnosti technické a elektronické vybavení, prostory tělocvičny, školní dvorek, počítačovou učebnu, školní knihovnu a kuchyňku.

Děti se mohou zapojit do různých druhů kroužků pod odborným vedením dle nabídky daného školního roku.

• PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Zájmové vzdělávání je řízeno kvalifikovanými odborníky. Všechny vychovatelky se průběžně vzdělávají a prohlubují tak své vzdělání.

• EKONOMICKÉ PODMÍNKY

- Za pobyt žáků ve ŠD je vybírána úplata ve výši 100,-Kč měsíčně. Tato částka platí i pro každého dalšího žáka v případě docházky sourozenců do školní družiny. Poplatek se platí předem ve dvou splátkách (dvě pololetí), nejpozději do 15. dne v měsíci (září, únor). Pokud za žáka není zaplacen poplatek, ředitelka školy může rozhodnout o jeho vyřazení z družiny od prvního dne dalšího měsíce.
- Žák školy se může účastnit zájmových činností organizovaných školní družinou, za což je vybírán poplatek ve výši 300,-Kč na školní rok.
- Úplata může být snížena nebo prominuta žákovi, pokud:
  1. zákonný zástupce dítěte je příjemcem opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi podle zákona o pomoci v hmotné nouzi,
  2. zákonnému zástupci dítěte náleží zvýšení příspěvku na péči dle zákona o sociálních službách,
  3. dítě svěřené do pěstounské péče má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o státní sociální podpoře a tuto skutečnost prokáže ředitelce školy.

• **SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY**

Pravidelně se podílíme na akcích organizovaných školou: Den otevřených dveří, vánoční jarmark. Spolupracujeme s Domem dětí a mládeže, Městskou knihovnou a pravidelně se zapojujeme do výtvarných soutěží. Navštěvujeme filmová představení v lanškrounském kině. Tradiční je již spolupráce s ostatními družinami ve městě. Spolupráce s rodiči je na dobré úrovni.

3. OBSAH A CÍLE

VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ OBLASTI

A. Člověk a jeho svět

1. Místo, kde žijeme

Cíl: Poznávání nejbližšího okolí, bezpečnost

- organizace školy, družiny, určení významných objektů, jejich návštěvy (knihovna, obecní úřad, policie, požární zbrojnice), orientace v prostoru a čase, odhad vzdálenosti, beseda o našem městě – historie
- bezpečnost na cestě do školy a na vycházkách, dopravní výchova, tematické malování, besedy

Výchovně vzdělávací strategie (VVS): tematické vycházky, besedy.

Kompetence činnostní a občanské.

2. Lidé kolem nás

Cíl: Osvojení zásad vhodného a společenského chování

- tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace slovní i mimoslovní, dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně (sociálně patolog. jevy) zařazení prvků mediální výchovy (co děti viděly, slyšely, práce s internetem)

VVS: osvojení a dodržování základů společenského chování, vytváření kladného vztahu ke spolužákům, příznivé klima v oddělení, radost ze spolupráce

Kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální.

3. Lidé a čas

Cíl: Budování a dodržování správného režimu

- vytváření pravidelných návyků, umět využít správně a účelně svůj volný čas, úctě k času druhých

VVS: dodržovat program ŠD, jeho přípravu, realizaci, týmovou práci, hry, soutěže a práci v komunit. kruhu.

Kompetence k trávení volného času.

4. Rozmanitosti přírody

Cíl: Seznámení se s proměnlivostí a rozmanitostí přírody živé a neživé, zpracování přírodnin, výrobky, ochrana přírody

- vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn, určování, využití encyklopedií, následné výtvarné zpracování, péče o pokojové rostliny, ekologická výchova, ochrana přírody

VVS: tematické vycházky, pobyty v přírodě, sběr přírodnin, EU a globalizace.

Kompetence k učení.

B. Člověk a jeho zdraví

Cíl: Poznávání sebe sama, péče o zdraví a poučení o nemocech, zdravotní prevence

- osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, umět ošetřit drobná poranění, besedy, nové pohybové hry v místnosti, terénu, relaxační cvičení, dodržování pitného režimu

VVS: besedy, nácvik základům 1. pomoci, domácí násilí.

Kompetence komunikativní, sociální a interpersonální, občanské.

C. Informační a komunikační technologie

Cíl: Základy práce s počítačem

- využití základních funkcí, dodržení základních pravidel bezpečné práce, ochrana dat před poškozením, ztrátou, zneužitím

D. Umění a kultura

1. Esteticko-výchovná činnost

Vytváření a upevňování kultury chování, stolování, oblékání, cestování u dětí v průběhu několikaleté docházky do ŠD. Osvojení estetiky-krásna, vnímání světa a okolí tvořivě, citlivě. Použití nekonvenčních výtvarných technik, výstavy, módní přehlídky, nácvik kulturního pásma, dramatizace různých situací, návštěvy kina, divadla, výstav.

2. Jazyk a jazyková komunikace

Umění se vyjádřit neverbálně. Umění se vyjádřit jazykem. Obohacení emocionálního života.

Kompetence komunikativní.

4. CÍLE ŠVP ŠKOLNÍ DRUŽINY

- Vytváření potřeby projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjení vnímavosti a citlivých vztahů k lidem, prostředí i k přírodě.
- Získání všeobecného přehledu (v návaznosti na učivo 1. stupně).
- Pochopení a uplatňování zásad demokracie, úmluva o právech dítěte (každý má svá práva, ale i povinnosti).
- Utváření vědomí národní a státní příslušnosti, ale i respektu k jiné etnické, kulturní a náboženské skupině.
- Pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů.
- Získání a uplatňování znalostí o životním prostředí, jeho ochrana.
- Dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví, aktivní rozvíjení a chránění fyzického, duševního a sociálního zdraví a zodpovědnosti za něj.
- Vedení ke smysluplnému trávení volného času.

5. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Školní družina poskytuje dle vyhlášky č. 74 /2005 Sb., §2 Zájmové vzdělávání tyto formy:

- pravidelná
- příležitostná
- spontánní činnosti

6. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ, PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

• Přijímání uchazečů

1. Ve školní družině je ředitelkou školy pověřena učitelka 1.st. jako vedoucí vychovatelka, která řídí a kontroluje práci podřízených zaměstnanců. Zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, předávání informací zákonným zástupcům, vyřizování námětů a stížností.
2. Přihlašování a odhlašování žáků je prováděno na základě písemných žádostí zákonných zástupců žáka. Přihláška žáka je platná po dobu aktuálního školního roku.
3. O zařazení žáků do školní družiny rozhoduje ředitelka školy. V případě, že počet přihlášek převyšuje kapacitu zařízení, budou žáci přijímáni dle následujících kritérií:

- školní věk – od nejnižších ročníků

Průběh vzdělávání

Rodiče nebo jiní zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné denní docházce minimálně 4 dny v týdnu pro dobu minimálně 5 po sobě jdoucích měsíců sdělí rozsah docházky a způsob odchodu žáka z družiny vychovatelce. Tyto údaje jsou zaznamenány na zápisovém lístku. Omluvu nepřítomnosti žáka ve školní družině, odchylky od docházky žáka nebo pokud má žák odejít z družiny jinak či s jinou osobou, než je obvyklé a je uvedeno na zápisovém lístku, sdělí zákonný zástupce tuto skutečnost vychovatelce písemně. Předem známou nepřítomnost žáka v družině zákonný zástupce oznámí také písemně.

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Podmínky pro příchody a odchody ze školní družiny jsou uvedeny ve Vnitřním řádu školní družiny.

Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností; umožňuje žákům přípravu na vyučování.

V době řádných prázdnin provoz zajišťuje, po dohodě se zřizovatelem, jedna ze tří školních družin zřízených při ZŠ v Lanškrouně, které se pravidelně střídají. V případě nezájmu se po projednání se zřizovatelem činnost školních družin přerušuje (výše úplaty zůstává stejná).

Při odpolední činnosti školní družiny je v budově školy v provozu každý den v týdnu sběrná družina pro žáky, kteří v průběhu odpoledne odchází mimo uvedené časy (ZUŠ, kroužky, lékař). Každoročně je aktualizován roční plán školní družiny, který je rozdělen do měsíčních cyklů. Měsíční plán je přizpůsoben aktuálním možnostem s ohledem na celkový roční plán.

- **Ukončení vzdělávání:**

1) Ukončení vzdělávání ve školní družině končí uplynutím školního roku.

2) V průběhu školního roku může být vzdělávání ukončeno písemným odhlášením žáka ze školní družiny, případně vyloučením.

3) Žák může být vyloučen ze školní družiny, pokud opakovaně narušuje vnitřní řád školní družiny a kázeňská opatření chování nezlepšila a bylo-li už ředitelkou školy rozhodnuto o podmíněčném vyloučení z ŠD.

7. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Při integraci účastníků zájmového vzdělávání se speciálními vzdělávacími potřebami by měla být, umožňují-li to podmínky a je-li to v zájmu účastníka, upřednostňována forma individuální. Je vhodná spolupráce s rodiči a ostatními pedagogy školy.

8. KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které děti získávají, rozvíjejí, posilují a budují v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

Kompetence k učení

učí se s chutí, snaží se dokončit započatou práci, kriticky hodnotí své výkony, klade si otázky a hledá na ně odpovědi

Kompetence k řešení problémů

učí se problém pochopit, přemýšlí o příčinách, plánuje řešení, hledá různé způsoby řešení, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, je iniciativní v řešení

Kompetence komunikativní

umí vyjadřovat své názory, zapojuje se do diskuse, respektuje názory druhých, využívá osvojené základy slušného chování, vyjadřuje se kultivovaně

Kompetence sociální a interpersonální

samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit-přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi

Kompetence občanské a činnostní

učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské), dbá na své osobní zdraví i druhých

Kompetence pracovní

váží si práce své i ostatních, dodržuje pořádek, dbá na bezpečnost práce, snaží se být ohleduplný k přírodě

Kompetence k trávení volného času

učí se smysluplně trávit svůj volný čas, rozvíjí své zájmy v organizovaných nebo individuálních činnostech, umí odmítnout nevhodné nabídky k trávení volného času

9. PODMÍNKY BOZP

Školní družina zajišťuje bezpečnost žáků.

Vytváří zázemí pro rozvoj žáků a bezpečné prostředí, aby se zde všichni cítili dobře.

Podporuje dobré vztahy nejen mezi žáky, zaměstnanci a rodiči ale i s širokou veřejností.

Vnitřní řád školní družiny je doplňkem školního řádu a obsahuje podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí při zájmovém vzdělávání. S vnitřním řádem školní družiny a s bezpečností dalších využívaných prostor při zájmovém vzdělávání jsou děti seznamovány opakovaně při zahájení konkrétních činností zájmového vzdělávání. Záznamy o poučení jsou součástí elektronické třídní knihy (ETK).

Bezpečnost ve všech prostorách využívaných ŠD je upravena:

Vnitřním řádem ZŠ

Vnitřním řádem ŠD

Řády odborných učeben a venkovních školních hracích ploch

V dalších prostorech se žáci řídí pokyny pedagogického pracovníka.

10. METODY A FORMY ČINNOSTÍ

Hra, pohybové hry, zpěv, dramatizace, vyprávění, pozorování, hudebně – pohybová činnost, besedy, poslech, soutěže, poznávací a tematické vycházky pozorování, vypravování, didaktické hry, simulace reálných situací, návštěvy výstav, filmová představení, výchovně vzdělávací soutěže, hádanky, rébusy, výukové počítačové programy, sběr plodů, spolupráce s DDM, městskou knihovnou, ostatními družinami ve městě.

POUŽITÉ TECHNIKY ČINNOSTÍ

Vystříhování, zapouštění barev, malování vodovými a temperovými barvami, pastely a křídami, využití tuše a barevného papíru, zpracování odpadových materiálů víčka, peříčka, skořápky, vytrhávání, lepení, použití pastelky, voskovek a fixů, práce s modelínou a keramickou hlinou, práce s přírodním materiálem, textilem, práce se stavebnicí.

11. ČASOVÝ PLÁN

ŠVP je rozdělený do jednotlivých ročních období. Je řízen celoročním plánem. Je to otevřený dokument, který lze v průběhu upravit. Náměty jsou využity v činnosti výtvarné a pracovní, tělovýchovné, hudebně-pohybové, literární, společensko-vědní, přírodovědné a spontánní.

Období: PODZIM

Náměty činností v průběhu podzimního období:

seznamovací hry, orientace ve škole a okolí, poučení o bezpečnosti, vycházky, sledování změn v přírodě, pohybové a komunikativní hry, výtvarné a pracovní činnosti, zpěv a poslech dětských písniček, seznámení s počítačem, četba a vyprávění, aktivní odpočinek v přírodě

- Les ve školní družině
- Moje město (program k městské slavnosti KOPA)
- Halloween a duchové
- Pexesový král
- Plavání s dužinou
- Týden knihoven
- Moje škola
- Filmové představení

Období: ZIMA

Náměty činností v průběhu zimního období:

poučení o bezpečnosti, malování čertů a Mikulášů, zpívání koled, výroba vánočních dárečků a přání, vyprávění o vánočních tradicích, hry a soutěže na sněhu, vycházky, práce s papírem – karnevalové masky, pozorování chování zvířátek v zimě, četba pohádek.

- Vánoční dílnička
- Výměnná burza
- Superstar – soutěž v dovednostech dětí
- Plavání s družinou

- Mikuláš a čerti
- Vánoce – tradice a zvyky
- Tři králové
- Masopust
- Filmové představení

Období: JARO

Náměty činností v průběhu jarního období:

pozorování změn v jarní přírodě, symboly Velikonoc, využití různých výtvarných technik, zpívání dětských písní, výroba přání a dárečků pro maminky, tematické vycházky, aktivní odpočinek na školním dvorku, pohybové hry, četba z dětských knížek a časopisů.

- Les ve školní družině - projekt
- Den Země
- Odpoledne s geomagem
- Psí útulek
- Čarodějnické odpoledne
- Velikonoce
- Jaro v přírodě
- Měsíc knihy
- Koloběžkové závody na dopravním hřišti
- Sportovní odpoledne
- Den Matek
- Filmové představení

Období: LÉTO

Náměty činností v průběhu letního období:

poučení dětí o bezpečnosti a zdraví, výtvarné a pracovní činnosti, malování na chodník, četba, zpívání dětských písniček, pohybové hry, různé hry v přírodě, povídání o letní přírodě, oslava „Dne dětí“, poučení o chování o letních prázdninách.

- Výstupy projektu - Les ve školní družině

- Den dětí
- Filmové představení
- Kuličkový král – celoměstská soutěž Lanškrounských škol
- Družinová Olympiáda